

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Scopedocument voor Provinciaal Ruimtelijk Voorstel Utrecht	TELEFOONNUMMER E-MAILADRES	+31631979630 conny.raijmaekers@provincie- utrecht.nl
DATUM	07-03-2023	DOMEIN/OPGAVE	SLO
DOCUMENTNUMMER	UTSP-2028850708-1651	TEAM	SRO
VAN	Conny Raijmaekers	PORTEFEUILLEHOUDER	Van Essen
BIJLAGE	Scopedocument Provinciaal Ruimtelijk Voorstel Utrecht		

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

De Rijksoverheid heeft in december 2022 alle provincies gevraagd om de opgaven uit nationale programma's op het gebied van de fysieke leefomgeving ruimtelijk te vertalen, in te passen en te combineren met decentrale opgaven. Daarbij heeft ze gevraagd om in oktober 2023 een Provinciaal Ruimtelijk Voorstel hierover op te leveren. De eerste stap om te komen tot dit Provinciaal Ruimtelijk Voorstel Utrecht is het voorliggende Scopedocument. Dit is opgesteld als basis voor directeurenoverleg met het Rijk op het eerste ijkmoment en als plan van aanpak voor ons proces. In het scopedocument geven we aan hoe wij het proces zien en wat het proces voor de provincie Utrecht moet bewerkstelligen. Ook geven wij aan welke stappen we gaan doorlopen. Dit scopedocument bevat nog geen inhoudelijke richtingen voor het ruimtelijk voorstel. Dit scopedocument geeft dus inzicht in:

- de basis die we gebruiken voor het Provinciaal Ruimtelijk Voorstel Utrecht;
- de methodiek die we gebruiken om tot het Provinciaal Ruimtelijk Voorstel Utrecht te komen;
- het proces dat we ingaan in onze provincie met het Rijk en met regio's, gemeenten en waterpartners.

Inleiding:

Nederland, en Utrecht daarbinnen, staan voor grote en urgente opgaven: de invloed van klimaatverandering, de transitie van de landbouw en versterking van onze natuur, de draagkracht van ons water- en bodemsysteem, de energietransitie en de forse woningbouwopgave. Deze opgaven strijden om de beperkte ruimte in ons land. Dit speelt vanzelfsprekend sterk in onze centraal gelegen provincie. De aanpak van al deze opgaven heeft verstrekkende gevolgen voor de manier waarop we onze ruimte ordenen, gebruiken en beheren. Daarbij is aandacht voor ruimtelijke kwaliteit en voor draagvlak cruciaal.

Op 12 december 2022 hebben wij van de Rijksoverheid het 'Provinciaal Startpakket fysieke leefomgeving' in het kader van het programma NOVEX ontvangen. Dit gaat over deze grote opgaven waar Nederland voor staat. Wij hebben u hierover op 20 december 2022 een [statenbrief](#) toegestuurd met informatie over de inhoud van het startpakket en over onze aanpak om te komen tot het Provinciaal Ruimtelijk Voorstel Utrecht.

De provincie Utrecht heeft een goede basis om deze opgaven aan te pakken. Die goede basis is er in kwaliteiten. Centraal gelegen met goede verbindingen. Grote economische dynamiek en een waaier aan voorzieningen. Waardevolle (cultuur)landschappen met veel onderlinge variatie. Deze kwaliteiten zorgen er ook voor dat de provincie Utrecht een plek is met een grote aantrekkingskracht voor woningzoekenden, bedrijven en recreanten.

Deze goede basis is er ook in visie en beleid. In onze Omgevingsvisie provincie Utrecht (maart 2021) hebben we oog voor balans tussen kwaliteiten en opgaven. En we zetten in op het combineren en concentreren van nieuwe ontwikkelingen. Hiermee houden we onze provincie mooi en leefbaar en bieden we tegelijkertijd ruimte aan ontwikkelingen die op ons afkomen. Onze Omgevingsverordening ondersteunt dit beleid.

De opgaven die nu voor ons liggen brengen, ondanks onze goede basis, grote uitdagingen met zich mee: hoe zorgen we dat we op zo'n manier groeien, dat onze provincie groen, gezond en bereikbaar blijft. Niet alles kan altijd en overal. De urgentie van de opgaven waar we voor staan vraagt om tempo in het maken van keuzes. Het Provinciaal Ruimtelijk Voorstel Utrecht helpt hierbij. We maken dit in opdracht van het Rijk, en zien dit tegelijkertijd als een tussenstap voor het eventueel wijzigen van onze Omgevingsvisie, daar waar dit noodzakelijk en gewenst is. We kunnen het hiermee concreetiseren, preciseren en actualiseren, waarna we dit in de Omgevingsvisie opnemen.

Met onze aanpak van dit Voorstel werken we toe naar drie ijkmomenten die het Rijk heeft aangegeven. Deze ijkmomenten zijn overleggen op directieureniveau tussen Rijk en provincie. Het eerste ijkmoment vond plaats op 6 maart 2023. Dit eerste ijkmoment betreft de scopebepaling van de ruimtelijke opgave voor de provincie Utrecht. Dit ijkmoment heeft tot doel overeenstemming te bereiken over het beeld van de aanpak en het eindproduct.

Voor dit eerste ijkmoment is een scopedocument opgesteld. Dit scopedocument treft u als tekstbestand in de bijlage aan. Een versie met kaarten en infographics kunt u opvragen. Het scopedocument gaat in op de opdracht die de provincie Utrecht heeft ontvangen, het komende proces en de methode die gebruikt wordt, de basis voor het proces en een eerste beeld van de samenhang tussen die basis en het startpakket. Wij hebben dit scopedocument vastgesteld als plan van aanpak voor het proces om te komen tot het Provinciaal Ruimtelijk Voorstel Utrecht.

In dit scopedocument geven we, zoals hierboven beschreven, aan dat we het proces voor het Provinciaal Ruimtelijk Voorstel Utrecht nadrukkelijk plaatsen in het kader van ons Omgevingsbeleid en onze Omgevingsvisie. We gebruiken onze Omgevingsvisie Provincie Utrecht, door uw Staten vastgesteld in maart 2021, als basis voor het Voorstel. We leggen daarbij ook de relatie met de diverse nationale programma's en gebiedsvisies die aan de Omgevingsvisie gerelateerd zijn. We zien het Ruimtelijk Voorstel ook als een stap op weg naar het wijzigen van onze Omgevingsvisie. Na het zomerreces sturen wij u een statenvoorstel toe waarin we aangeven op welke punten het Ruimtelijk Voorstel afwijkt van de Omgevingsvisie. Dit statenvoorstel kan gezien worden als een agenda voor wijziging van de Omgevingsvisie. Dit proces kunnen we in 2024 doorlopen, als uw Staten hiertoe besluiten.

In lijn met hetgeen in het startpakket staat, richten wij de participatie en samenwerking voor het Provinciaal Ruimtelijk Voorstel Utrecht op de Utrechtse regio's (en via hen de gemeenten) en de Utrechtse waterpartners (waterschappen, drinkwaterbedrijven en Rijkswaterstaat Midden-Nederland). De overige partners in de provincie worden in het (mogelijke) proces van wijziging van de Omgevingsvisie provincie Utrecht betrokken. Daarnaast werken we in dit proces in afstemming met onze buurprovincies, om ervoor te zorgen dat de ruimtelijke voorstellen waar nodig en mogelijk op elkaar aansluiten. In de diverse programma's en gebiedsuitwerkingen die als bouwstenen worden gebruikt voor het Ruimtelijk Voorstel, denk aan de RES'en, het UPLG en de Ontwikkelperspectieven voor de NOVEX-gebieden, vindt ook veel participatie en samenwerking plaats. Vanuit het ruimtelijk voorstel wordt hierbij aangesloten of wordt van de daar opleverde resultaten gebruik gemaakt.

In de bijlage van het scopedocument treft u ook de stand van zaken aan voor de vier NOVEX-gebieden waar we als provincie bij betrokken zijn: Utrecht-Amersfoort, Arnhem-Nijmegen-Foodvalley, Groene Hart en Schiphol.

Vervolgprocedure / voortgang:

In iedere stap om te komen tot het Provinciaal Ruimtelijk Voorstel Utrecht ontvangen uw Staten een Statenbrief en wordt er een informatiesessie aangeboden om uitleg te geven en u in de gelegenheid te stellen uw vragen te stellen. De volgende statenbrief kunt u begin mei verwachten.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen